

ผลของการเสริมแรงด้วยเป็ยอรรถกรโดยนักเรียนเป็นผู้กำหนดเงื่อนไขเอง
และครูเป็นผู้กำหนดเงื่อนไขต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนบวกและลบเลย
ของเด็กปัญญาอ่อนที่สามารถเรียนได้

นายสว่าง เล้นทอง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

วิทยาดุพันธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-567-112-8

013741

178A423X

๑

EFFECTS OF REINFORCEMENT THROUGH TOKEN ECONOMY
AS DETERMINED BY STUDENTS AND BY TEACHERS
ON ADDING AND SUBTRACITING OF
EDUCABLE MENTALLY RETARDED CHILDREN

Mr. Sawast Senthong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการเสริมแรงด้วยเบียร์รกรโดยนักเรียนเป็นผู้กำหนดเงื่อนไขเอง
และครูเป็นผู้กำหนดเงื่อนไขต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนบวกและลบเลขของ
เด็กปัญญาอ่อนที่สามารถเรียนได้

โดย

นายสว่าง เล็นทอง

ภาคริษา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยค้ำสตราจารย์ ดร. สัมโภชน์ เขียมลู่ภาคิต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ค้ำสตราจารย์ ดร. ถาวร วัลรภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองค้ำสตราจารย์ ดร. ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยค้ำสตราจารย์ ดร. มณีรัตน์ ลูกโชติรัตน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยค้ำสตราจารย์ ไพบูลย์ เทวรักษ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยค้ำสตราจารย์ ดร. สัมโภชน์ เขียมลู่ภาคิต)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการเสริมแรงด้วยเป็ยอรรถกรโดยนักเรียนเป็นผู้กำหนดเงื่อนไขเอง และครูเป็นผู้กำหนดเงื่อนไขต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนบวกและลบ เลขของ เด็กปัญญาอ่อนที่สามารถเรียนได้

ชื่อ นิสิต นายสว่าง เล็นทอง

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เขียมสุภาภิต

ภาควิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา 2529

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเสริมแรงด้วยเป็ยอรรถกร โดยนักเรียนเป็นผู้กำหนดเงื่อนไขการเสริมแรงด้วยตนเองและครูเป็นผู้กำหนดเงื่อนไขการเสริมแรงให้ต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนบวกและลบ เลขของ เด็กปัญญาอ่อนที่สามารถเรียนได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปัญญาวิจิตร จำนวน 9 คน ทุกคนสามารถอ่านตัวเลข หีบสิ่งของให้มีจำนวนเท่ากับตัวเลขได้ตั้งแต่ 0-30 และทำแบบทดสอบการบวกและลบเลขที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองได้ไม่เกิน 5 ข้อ นักเรียนทั้ง 9 คน ถูกกลุ่มเข้าเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 3 คน การวิจัยนี้ใช้การทดลองแบบมีกลุ่มควบคุม ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดลองเป็นคู่ กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยวิธีเดียวกันโดยครูคนเดียวกัน กลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มจะได้รับการเสริมแรงด้วยเป็ยอรรถกรต่อการตอบคำถามและการทำแบบฝึกหัดการบวกและลบเลขได้ถูกต้อง โดยกลุ่มทดลอง 1 นักเรียนเป็นผู้กำหนดจำนวนเป็ยที่นักเรียนต้องการจะได้รับด้วยตนเอง ส่วนกลุ่มทดลอง 2 ครูเป็นผู้กำหนดจำนวนเป็ยที่นักเรียนจะได้รับ โดยให้จำนวนเป็ยเท่ากับจำนวนเป็ยที่นักเรียนในกลุ่มทดลอง 1 กำหนดไว้ และกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการเสริมแรงหลังจากสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยทดสอบเพื่อวัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนบวกและลบ เลขของนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว แล้วทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ ผลปรากฏว่านักเรียนในกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือนักเรียนในกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนบวกและลบเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม แต่สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนบวกและลบของนักเรียนในกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คุรุณย์วิทยทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Effects of Reinforcement through Token Economy
 as Determined by students and by Teachers on
 Adding and Subtracting of Educable Mentally
 Retarded Children

Name Mr. Sawast Senthong

Thesis Advisor Assistant Professor Somporch Iamsupasit, Ph.D.

Department Psychology

Academic Year 1986

ABSTRACT

The purpose of this research was to investigate the effects of reinforcement through token economy as determined by students and by teachers on adding and subtracting of educable mentally retarded children in Prathomsuksa one of Panyavuthikorn school. All subjects could read numbers, pick things to match numbers from one to thirty; they did not pass more than five items on an adding and subtracting test. They were randomly assigned to two experimental groups and a control group. Each group included 3 persons. This study used the pre-post test control group and yoked experimental design. All groups were taught through the same method and by the same teacher. Both experimental groups were reinforced by token economy for correct answers and correct performance on an exercise. The number of tokens in the 1 st group was determined by the students. The number of tokens in the 2 nd group was determined by the teacher and was equal to the number selected by the 1 st group. There was no reinforcement in the control group. In the end of this study all subjects were tested

by an achievement test to measure adding and subtracting. The data were analyzed through the one way analysis of variance and scheffe test for all possible comparisons. Result indicated differences significant at the .01 level on achievement of both experimental groups and the control group. Both experimental groups rank higher than the control group on the achievement test but there is no significant difference between the two experimental groups.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัมภอชน ธียมลภาสิต เป็น
อย่างยิ่งที่กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ทั้งในด้านการศึกษาและการ
ดำเนินชีวิต ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่ในระดับบัณฑิตศึกษา

กราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. สีน แบริ ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขบทความ
วิทยานิพนธ์

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา โกศลพิศิษฐ์กุล ผู้อำนวยการโรงเรียน
ปัญญาวิจิตร ที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการใช้สถานที่และให้นักเรียนของโรงเรียนปัญญาวิจิตร
เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย และขอบคุณคณะครูและนักเรียนโรงเรียนปัญญาวิจิตรที่ให้ความร่วมมือ
ในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยดี

ขอบคุณ คุณอุมาพรรณ อุอินกลิ่น คุณฉัตรดิมา รักษาศ คุณมุกดา พิทักษ์ทรัพย์ และเพื่อน ๆ
ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ท้ายที่สุดผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของคุณพ่อและคุณแม่ที่ให้ความรัก และกำลังใจแก่
ผู้วิจัยอย่างยิ่ง

ศูนย์วิทยุทันตวิทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ลิวาท เล็นทอง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ค
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	4
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
ปัญหาการวิจัย.....	23
ตัวแปรที่ศึกษา.....	24
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	24
สมมติฐานการวิจัย.....	24
คำจำกัดความของคำที่ใช้.....	24
ขอบเขตของการวิจัย.....	25
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	25
2. วิธีดำเนินการวิจัย.....	26
กลุ่มตัวอย่าง.....	26
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	27
การออกแบบการทดลอง.....	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ลำดับชั้นการล่อนววกและสบเลข.....	32
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
3. ผลการวิจัย.....	34
4. อภิปรายผลการวิจัย.....	48
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	54
บรรณานุกรม.....	60
ภาคผนวก.....	68
ประวัติผู้เขียน.....	75

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลํารับัญตาราง

ตารางที่	หนา
1. คะแนนและคําเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบการบวกและลบเลขของ กลุํมทดลอง 1 กลุํมทดลอง 2 และกลุํมควบคุม ในระยะกอนและหลังการ ทดลอง.....	35
2. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคําเฉลี่ย ของคะแนนจากการทดสอบการบวกและลบเลขระหว่างกลุํมทดลอง 1 กลุํม ทดลอง 2 และกลุํมควบคุม ในระยะหลังการทดลอง.....	36
3. ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคําเฉลี่ยของคะแนนจากการ ทดสอบการบวกและลบเลขของกลุํมทดลอง 1 กลุํมทดลอง 2 และกลุํม ควบคุมในระยะหลังการทดลอง.....	37
4. คําเฉลี่ยของคะแนนร้อยละ (\bar{X}) ของคะแนนจากการทดสอบหลังการเรียน การลอนแต่ละชั่วโมงในแต่ละสัปดาห์ของนักเรียนในกลุํมทดลอง 1 กลุํม ทดลอง 2 และกลุํมควบคุม ในระยะดำเนินการทดลอง.....	45

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1. กราฟเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนของกลุ่มทดลอง 1 กลุ่มทดลอง 2 และกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนและหลังการทดลอง.....	39
2. กราฟแสดงคะแนนจากการทดสอบการบวกและลบเลขของนักเรียนคนที่ 1 2 และ 3 ของกลุ่มทดลอง 1 ในระยะก่อนและหลังการทดลอง.....	41
3. กราฟแสดงคะแนนจากการทดสอบการบวกและลบเลขของนักเรียนคนที่ 1 2 และ 3 ของกลุ่มทดลอง 2 ในระยะก่อนและหลังการทดลอง.....	42
4. กราฟแสดงคะแนนจากการทดสอบการบวกและลบเลขของนักเรียนคนที่ 1 2 และ 3 ของกลุ่มควบคุมในระยะก่อนและหลังการทดลอง.....	43
5. กราฟเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนร้อยละ (\bar{X}) ของคะแนนจากการทดสอบหลังการเรียนการสอนแต่ละชั่วโมงในแต่ละสัปดาห์ของนักเรียนในกลุ่มทดลอง 1 กลุ่มทดลอง 2 และกลุ่มควบคุม ในระยะดำเนินการทดลอง.....	46